LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS NARIŲ GITANOS MATIEKUVIENĖS IR ANDRIAUS PUKSO

VERTINIMO IŠVADA DĖL VILKAVIŠKIO APYGARDOS NR. 68 RINKIMŲ KOMISIJOS 2020 M. LAPKRIČIO 18 D. POSĖDYJE PRIIMTO SPRENDIMO

2020 m. lapkričio 24 d. Nr. 3-127 (1.2)
Vilnius

Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija 2020 m. lapkričio 18 d. gavo Vilkaviškio apygardos Nr. 68 rinkimų komisijos (toliau – Vilkaviškio ARK) 2020 m. lapkričio 18 d. posėdžio protokolą Nr. SR-23, kuriuo pritarta Vilkaviškio ARK sudarytos Tyrimo grupės 2020 m. lapkričio 18 d. išvadai (toliau – Tyrimo grupės išvada). Tyrimo grupė padarė išvadą: „*Įvertinus tyrimo metu surinktus duomenis ir objektyviai išnagrinėjus visas tyrimui reikšmingas aplinkybes, konstatuotina, kad visuomeninės organizacijos „Baltosios pirštinės“ 2020 m. spalio 25 d. skunde „Dėl rinkimų agitacijos tvarkos pažeidimo“ pateikta informacija pasitvirtino iš dalies“* (kalba netaisyta). Atsižvelgiant į tai buvo Vilkaviškio ARK buvo pasiūlyta „*Pripažinti Evaldo Petrausko veiksmus, kuriais buvo siūlomos neatlygintinės asmeninio trenerio paslaugos asmenims, kurie balsuos už „žaliuosius“ (Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungą) ir „63 numeriuką“ (Valerijų Simuliką), atitinka Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5^1 straipsnio 1 dalyje nustatytą draudimą, papirkimu*“ (kalba netaisyta).

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5^1 straipsnio 3 dalimi ir Rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimo ir vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2017 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. Sp-47 „Dėl Rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimo ir vertinimo tvarkos aprašo ir Metodinių rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), 40 ir 41 punktais, teikiama išvada dėl Vilkaviškio ARK 2020 m. lapkričio 18 d. posėdyje priimto sprendimo, kuriuo patvirtinta Tyrimo grupės 2020 m. lapkričio 18 d. išvada.

1. Tyrimo objektas

Tyrimas atliktas gavus 2020 m. spalio 25 d. visuomeninės organizacijos „Baltosios pirštinės“ skundą Nr. 33 „Dėl rinkimų agitacijos tvarkos pažeidimo“, kuriame nurodoma, kad „*Visuomeninė organizacija „Baltosios pirštinės“, užtikrindama skaidrių Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų organizavimą bei reaguodama į Lietuvos Respublikos piliečių pranešimus dėl galimų rinkimų pažeidimų, 2020 m. spalio 25 d. gavo pranešimą, kuriame teigiama, kad vykstančių LR Seimo rinkimų tylos laikotarpiu Olimpinis prizininkas Evaldas Petrauskas agituoja rinkėjus balsuoti už Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos kandidatus vienmandatėse apygardose, K. Smirnovą (Vilkaviškio rinkimų apygarda) ir V. Simulik (Saulės rinkimų apygarda), mainais*

siūlydamas asmenines bokso treniruotes. Tokią rinkimų agitaciją tylos laikotarpiu laikome galimu rinkėju papirkimu per trečiuosius asmenis ir politinės agitacijos tylos laikotarpio už šį pažeidimą turi būti taikomos poveikio priemonės visiems fiziniams ir juridiniams asmenims, dalyvavusiems sisteminiuose Įstatymo pažeidimuose bei turėjusiems iš to tiesioginės ar netiesioginės naudos“ (kalba netaisyta).

2. Atlikto tyrimo procedūrų vertinimas

2.1. Vilkaviškio ARK Tyrimo grupė sudaryta nepažeidžiant Aprašo 16 punkto reikalavimų.

2.2. Tyrimas atliktas laikantis Aprašo 24 punkte nustatytų terminų.

2.3. Apie tyrimą buvo informuota Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga: „*telefonu apie gautą skundą buvo informuota Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos atstovė rinkimams I. Bosevičė, kuri paaiškino, kad apie galimai neteisėtai Evaldo Petrausko skleidžiamą agitaciją ir siūlomas mainais paslaugas, duomenų neturi*“ (kalba netaisyta). Pasigendama duomenų, ar Tyrimo grupė kontaktavo su pačiu Evaldu Petrausku ir buvo gauti jo paaiškinimai.

2.4. Vilkaviškio ARK Tyrimo grupės 2020 m. lapkričio 18 d. išvada ir Vilkaviškio ARK 2020 m. lapkričio 18 d. posėdžio protokolas Nr. SR-23, kuriuo pritarta minėtai Tyrimo grupės išvadai, Lietuvos Respublikos vyriausiajai rinkimų komisijai perduoti laikantis teisės aktuose nustatytų terminų.

3. Tyrimo metu nustatytos sprendimui priimti reikšmingos faktinės aplinkybės

3.1. 2020 m. balandžio 10 d. prasidėjo 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinė kampanija.

3.2. Anot Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos atstovės rinkimams I. Bosevičės, jos atstovaujama politinė partija neturi duomenų apie „<...>*galimai neteisėtai Evaldo Petrausko skleidžiamą agitaciją ir siūlomas mainais paslaugas* <...>“ (kalba netaisyta).

3.3. Vilkaviškio ARK Tyrimo grupė, vertindama visuomeninės organizacijos „Baltosios pirštinės“ skundo priedą, nustatė, kad: „*1) galimai „print screen“ arba „screenshot“ programa padaryta kompiuterio ekrano arba telefono nuotrauka su politinės reklamos lankstinuko atvaizdu, kuriame yra Kęstučio Smirnovo ir Valerijaus Simulik atvaizdai bei įrašai „Nr. 41 LVŽS“, „Kęstutis Smirnovas 41“, „Valerijus Simulik 63“, „X13 Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga“; 2) susirašinėjimas galimai buvo vykdomas uždaroje asmenų grupėje socialinio tinklo „Facebook Messenger“ programoje; 3) susirašinėjimo iniciatorius „Evaldas Petrauskas“, kuris tekstinėmis žinutėmis po publikacijos politinės reklamos kvietė visus asmenis balsuoti už „žaliuosius“ ir „63 numeriuką“, mainais už tai siūlydamas nemokamą asmeninę treniruotę. Iš pateiktų duomenų, nėra galimybės nustatyti tikslios susirašinėjimo datos*“ (kalba netaisyta). Tyrimo grupės padaryta išvada, kad gauti duomenys iš dalies patvirtino pirminę informaciją. Todėl buvo pateiktas siūlymas „*Pripažinti Evaldo Petrausko veiksmus, kuriais buvo siūlomos neatlygintinės asmeninio trenerio*

paslaugos asmenims, kurie balsuos už „žaliuosius“ (Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungą) ir „63 numeriuką“ (Valerijų Simuliką), atitinka Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5[1] straipsnio 1 dalyje nustatytą draudimą, papirkimu“ (kalba netaisyta).

4. Teisinis reglamentavimas

Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5[1] straipsnio 1 dalyje numatyta: „<...> *Prasidėjus Seimo rinkimų politinei kampanijai, t. y. nuo Seimo rinkimų datos paskelbimo iki šio įstatymo nustatyto rinkimų agitacijos kampanijos laikotarpio pabaigos, taip pat rinkimų dieną draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai pirkti rinkėjų balsus, dovanomis ar kitokiu atlyginimu skatinti rinkėją dalyvauti arba nedalyvauti rinkimuose ir (arba) balsuoti už arba prieš vieną ar kitą asmenį, kurį numatoma kelti kandidatu, kandidatą arba kandidatų sąrašą, taip pat žadėti už balsavimą atsilyginti rinkėjams po rinkimų turint tikslą paveikti rinkėjų valią dėl konkrečių politinių partijų ar kandidatų arba asmenų, kuriuos numatoma kelti kandidatais, ir taip trukdyti piliečiams įgyvendinti rinkimų teisę.*“

5. Išvada

Vilkaviškio ARK sprendimas pritarti Tyrimo grupės išvadai priimtas laikantis nustatytų terminų, įvertinus skundo teikėjų pateiktą medžiagą bei galiojantį teisinį reglamentavimą.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Lietuvos Respublikos vyriausiajai rinkimų komisijai s i ū l o m a:

Patvirtinti Vilkaviškio apygardos Nr. 68 rinkimų komisijos 2020 m. lapkričio 18 d. posėdyje priimtą sprendimą, kuriuo pritarta Vilkaviškio apygardos Nr. 68 rinkimų komisijos sudarytos Tyrimo grupės 2020 m. lapkričio 18 d. išvadai.

Komisijos nariai Gitana Matiekuvienė

Andrius Puksas